

Europa środkowa – jak wypada na tle innych rynków wschodzących w walce z pandemią wirusa

Mniejsza początkowo skala strat na tle innych regionów

Kraje Europy Środkowej są regionem, który w ocenie Euler Hermes powinien lepiej poradzić sobie ze wstrząsem gospodarczym, niż inne rynki wschodzące. Nie obędzie się jednak bez strat (-1,7% PKB Europy Środkowej), ale niższych wobec ich skali: -2,6% w Ameryce Łacińskiej, -1,8% w Azji, -2% na Bliskim Wschodzie. Tylko w Afryce spodziewane jest -1,4% (uwzględnione Nigeria i RPA). Założeniem prognozy tych strat dla dynamiki PKB są środki ograniczające trwające tylko 1 miesiąc. Może to być warunek trudny do spełnienia, stąd istotna jest także odporność i zasoby tych rynków w dłuższej perspektywie - zarówno na polu rozprzestrzeniania się choroby i jej zapobieganiu (m.in. wskaźniki efektywności służby zdrowia) jak i uzależnienia od finansowania zewnętrznego, kluczowego w sytuacji spadku wartości walut, tak charakterystycznego dla wszystkich sytuacji kryzysowych. Dostępność i będą decydujące dla odpowiedzi na pytanie jak szybko – czy raczej jak długo będzie trwał kryzys w danym kraju z omawianej grupy.

Podjęte działania powinny być skuteczne, chociaż mogą być kosztowne – mogą wywołać kryzys drugiej rundy

Warto zaznaczyć, iż kraje Europy Środkowej są (jako cała grupa) obecnie w lepszej sytuacji wyjściowej, niż miało to miejsce w czasie kryzysu lat 2007-2008. Pomimo tego, iż operacje na stopach procentowych są utrudnione (gdyż znajdują się znacznie poniżej stóp inflacji), to najsilniejsze gospodarki regionu mają pole manewru w polityce fiskalnej i ogłosiły pierwsze wersje planów pobudzenia swoich gospodarek. Nie wszystkie z nich oszacowały ich koszt, w tej grupie Polska z kosztem pakietu rządowego na poziomie 9% PKB jest wyprzedzona przez Czechy, gdzie ma on wartość 18% PKB. W obydwu przypadkach ich rozmiar – wartość powinien być wystarczający, aby poradzić sobie z oddziaływaniem połączonych szoków Covid-19 na handel i finansowanie, a także dwumiesięczny okres stosowania środków ograniczających rozprzestrzenianie epidemii. Tym niemniej ich finansowanie na rynkach międzynarodowych może okazać się trudne – zaczął się już odpływ kapitału i wzrosły spready, w konsekwencji Narodowy Bank Polski (a także m.in. banki centralne Rumunii i Chorwacji) już zaczęły skupować obligacje państwowe (czyli luzowanie ilościowe), a kolejne kraje pójdą w ich ślady. Stwarza to ryzyko negatywnych efektów drugiej rundy – gwałtowny wzrost inflacji w 2021 i wycofanie się banków centralnych z poluzowania polityki pieniężnej.

Kryzys płynności może przerodzić się w kryzys zadłużeniowy – zagrożenie gospodarek o największych potrzebach pożyczkowych, w tym Polski

Refinansowanie długu stało się większym wyzwaniem dla tych spośród najbardziej zadłużonych gospodarek wschodzących: wymagalne w 2020 roku jest około 250 mld USD z tytułu kwoty głównej obligacji korporacyjnych i państwowych państw z tej grupy. W efekcie ponad 20% obligacji rynków wschodzących znajduje się w obrocie po zaniżonej cenie (> 1000 p.b.), analogicznie do sytuacji, jaka miała miejsce w 2009 r. Nie można wykluczyć fali niespłacania zobowiązań (państwowych i korporacyjnych) w szczytowym momencie kryzysu, lub w następujących po kryzysie miesiącach, a niektóre kraje są bardziej od innych narażone na ryzyko przymusowego skorzystania z pomocy finansowej MFW. Wydaje się, że wiele segmentów rynku twardej waluty

rynków wschodzących wyczerpało się wbrew obligacjom korporacyjnym klasy inwestycyjnej denominowanym w USD i EUR. Nie korzystają one z banków centralnych (tak jak chociażby kraje strefy euro) jako nabywcy ostatniej szansy. Wraz ze wzrostem potrzeb finansowych w obliczu wpływu kryzysu gospodarczego dostęp emitentów z rynków wschodzących do rynków międzynarodowych wygląda więc bardzo niepewnie. Sytuację utrudnia fakt, iż już pewna liczba innych rynków – granicznych jak i wschodzących znajdzie się na podobnej linii kryzysu w najbliższych tygodniach lub już potrzebuje pomocy MFW. **Spośród 189 członków Międzynarodowego Funduszu Walutowego 85 poprosiło MFW o pomoc finansową od początku epidemii koronawirusa – ta liczba wniosków o pomoc finansową nie ma precedensu w 75-letniej historii funduszu**

Kontakt dla mediów

EULER HERMES

Grzegorz Błachnio
+48 601 056 830
grzegorz.blachnio@eulerhermes.com

MULTIAN PR

Artur Niewrzędowski
+48 509 433 874
artur.niewrzedowski@multian.pl

Social media

- LinkedIn [Euler Hermes](#)
- Twitter [@eulerhermes](#)
- YouTube [eulerhermes](#)

Euler Hermes to światowy lider sektora ubezpieczeń należności oraz uznany specjalista w obszarach gwarancji ubezpieczeniowych, windykacji, strukturyzowanego kredytu handlowego i ryzyka politycznego. Należąca do firmy sieć wywiadowni gospodarczych śledzi i analizuje codzienne zmiany wypłacalności firm odpowiadających za 92% światowego PKB. Dajemy firmom pewność związaną z prowadzeniem działalności i otrzymaniem wynagrodzenia. Wypłacamy firmom odszkodowanie w przypadku wystąpienia nieściągalnych należności, lecz przede wszystkim pomagamy unikać należności nieściągalnych. W przypadku świadczenia usług ubezpieczenia należności lub innych usług finansowych, priorytetem jest ochrona oparta na prognozach. Jeżeli jednak wystąpi nieprzewidziane zdarzenie, posiadany przez nas rating kredytowy na poziomie AA oznacza, że posiadamy zasoby, gwarantowane przez Allianz, pozwalające na wypłatę odszkodowania umożliwiającego klientowi kontynuację działalności. Firma posiada siedzibę główną w Paryżu i działa w ponad 50 krajach, gdzie zatrudnia 5.800 pracowników. W 2019 roku skonsolidowane obroty firmy wyniosły 2,9 mld €, oraz ubezpieczyła na całym świecie transakcje biznesowe o wartości narażenia wynoszącej 950 mld €.

W celu uzyskania dodatkowych informacji zapraszamy do odwiedzenia strony internetowej:
www.eulerhermes.pl

Przewidujemy ryzyko handlowe i kredytowe już dziś, więc firmy mogą mieć zaufanie do jutra.

Uwaga dotycząca stwierdzeń wybiegających w przyszłość: Stwierdzenia zawarte w niniejszym dokumencie mogą zawierać stwierdzenia dotyczące przyszłych oczekiwań oraz innego rodzaju stwierdzenia wybiegające w przyszłość, oparte na aktualnych opiniach i założeniach kierownictwa firmy, obejmujących znane i nieznanne czynniki ryzyka oraz niepewności, które mogą powodować osiągnięcie rzeczywistych wyników, rezultatów lub zdarzeń mogących istotnie odbiegać od tych wyrażonych lub dorozumianych w takich stwierdzeniach. Obok stwierdzeń wybiegających w przyszłość, co wynika z ich kontekstu, wyrazy „może”, „będzie”, „powinno”, „oczekuje”, „planuje”, „zamierza”, „przewiduje”, „uważa”, „szacuje”, „prognozuje”, „potencjalny” lub „kontynuuje” oraz podobne wyrażenia oznaczają stwierdzenia wybiegające w przyszłość. Rzeczywiste wyniki, rezultaty lub zdarzenia mogą w istotnym zakresie odbiegać od przewidywanych w takich stwierdzeniach, między innymi z powodu: (i) ogólnych warunków ekonomicznych, w tym w szczególności warunków ekonomicznych w kluczowych sektorach działalności Grupy Euler Hermes oraz na kluczowych dla niej rynkach, (ii) wyników osiągniętych na rynkach finansowych, w tym na rynkach rozwijających się, również ze względu na niestabilność i płynność rynku oraz zdarzenia związane z kredytami, (iii) częstotliwości oraz zakresu zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową, w tym zdarzeń powodowanych przez klęski żywiołowe oraz wiążących się ze wzrostem wydatków na likwidację szkód, (iv) poziomu powtarzalności zdarzeń, (v) zakresu niespłaconych kredytów, (vi) poziomu stóp procentowych, (vii) kursów wymiany walut, w tym m.in. kursu wymiany EUR/USD, (viii) zmian w poziomie konkurencji, (ix) zmian przepisów prawa i regulacji, m.in. dotyczących konwergencji walutowej oraz Europejskiej Unii Walutowej, (x) zmian w zakresie polityk banków centralnych i/lub władz innych krajów, (xi) wpływu przejęć spółek, w tym także kwestii związanych z integracją, (xii) działań restrukturyzacyjnych, oraz (xiii) ogólnych czynników związanych z konkurencją na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i/lub globalnym. Wystąpienie wielu z tych czynników może być bardziej prawdopodobne lub mogą one przyjmować bardziej wyraźną postać na skutek działań terrorystycznych i ich konsekwencji. Firma nie ma obowiązku aktualizacji żadnych stwierdzeń wybiegających w przyszłość.